

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร (02) 277-1966

ที่ นร 0207.01/๑4๐๑

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขออนุมัติเผยแพร่สารคดี

เรียน ผอ.สปช.1-8

ด้วย สวท. กำหนดจัดงาน “78 ปี วิทยุกระจายเสียงไทย” เพื่อรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของพลเอก พระบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน “พระบิดาแห่งกิจการวิทยุกระจายเสียงไทย” ในวันจันทร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2551 ณ สวท. ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

ในการนี้ สวท. จึงใคร่ขออนุมัติเผยแพร่สารคดีสั้นเรื่อง “78 ปี วิทยุกระจายเสียงไทย” ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(นางพงษ์ทอง โรจนกุล)

ป.ผอ.สวท.

78 ปี วันวิทยุกระจายเสียงไทย

เรียบเรียงโดย นางสาวสุมาวลี หงษ์ทอง
ส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

หากกล่าวถึงกิจการวิทยุกระจายเสียงไทยแล้ว จะต้องกล่าวถึงพระนามของ พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 “พระบิดาแห่งกิจการวิทยุกระจายเสียงไทย” เนื่องจากทรงเป็นผู้บุกเบิกและริเริ่มให้มีการทดลองส่งวิทยุกระจายเสียงขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก

พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ 35 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 กับเจ้าจอมมารดาวาด ประสูติ ณ วันจันทร์ เดือน 3 ขึ้น 4 ค่ำ ตรงกับวันที่ 23 มกราคม พุทธศักราช 2424 พระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร เมื่อทรงพระเยาว์ ทรงศึกษาที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบในพระบรมมหาราชวัง ต่อมาทรงศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษในหลายสาขาวิชา ทั้งด้านโยธาธิการ ด้านวิศวกรรม และด้านทหารช่าง เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว เสด็จกลับมารับราชการในกรมทหารช่าง ทรงเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน ทรงนำความรู้ทั้งด้านช่าง และภาษาอังกฤษ มาใช้ในงานส่งกระจายเสียงของประเทศ

พุทธศักราช 2470 ทรงซื้อเครื่องส่งวิทยุโทรศัพท์ขนาดเล็ก นำมาทดลองส่งวิทยุกระจายเสียงที่วังบ้านดอกไม้ เพื่อทรงศึกษาค้นคว้าเป็นการส่วนพระองค์ โดยทดลองส่งเสียงพูดและเสียงดนตรีด้วยเครื่องส่งโทรศัพท์ เป็นการบุกเบิกงานวิทยุกระจายเสียงขึ้นในประเทศไทย ทรงศึกษารายละเอียดและทดลองรูปแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยใช้เครื่องส่งโทรเลขที่มีอยู่มาดัดแปลงประกอบเป็นเครื่องส่งขนาด 1 กิโลวัตต์ ตั้งขึ้นเป็นสถานีฯ ทดลอง

เมื่อการทดลองเป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่ประชาชนมากขึ้น กรมไปรษณีย์โทรเลขจึงตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงขึ้นที่บริเวณทุ่งนา หน้าไฮเต็ลพญาไท เพื่อใช้ส่งวิทยุกระจายเสียงโดยเฉพาะ และประกาศชื่อสถานีว่า “สถานีวิทยุกรุงเทพฯที่พญาไท” โดยทำพิธีเปิดสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งแรกของประเทศไทยเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2473 อันเป็นวันที่ระลึกฉัตรมงคลในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 โดยถ่ายทอดกระแสพระราชดำรัส

ในงานพระราชพิธีฉัตรมงคลจากพระที่นั่งอัมรินทร์วินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง ถ่ายทอดตามสายไป
ออกอากาศที่สถานีวิทยุกรุงเทพฯ ที่พญาไท

จึงถือได้ว่า เป็นพิธีเปิดสถานีวิทยุกระจายเสียงอย่างเป็นทางการครั้งแรก
และเป็นการก่อกำเนิดของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ต่อมาได้กำหนดให้
วันที่ 25 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันวิทยุกระจายเสียงไทย

ปีพุทธศักราช 2484 ได้เปลี่ยนชื่อจากสถานีวิทยุกรุงเทพฯ ที่พญาไทเป็น สถานี
วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติ จนถึงปัจจุบัน
นับเป็นเวลา 78 ปีแล้ว

พระเกียรติคุณของพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ใน
ฐานะ “พระบิดาแห่งกิจการวิทยุกระจายเสียงไทย” ยังคงอยู่และชาวไทยทุกคนต่างน้อมรำลึกถึงพระ
กรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่สืบไป

*****